

International Multidisciplinary Research Journal

Golden Research Thoughts

Chief Editor
Dr.Tukaram Narayan Shinde

Publisher
Mrs.Laxmi Ashok Yakkaldevi

Associate Editor
Dr.Rajani Dalvi

Honorary
Mr.Ashok Yakkaldevi

Golden Research Thoughts Journal is a multidisciplinary research journal, published monthly in English, Hindi & Marathi Language. All research papers submitted to the journal will be double - blind peer reviewed referred by members of the editorial board. Readers will include investigator in universities, research institutes government and industry with research interest in the general subjects.

Regional Editor

Manichander Thammishetty

Ph.d Research Scholar, Faculty of Education IASE, Osmania University, Hyderabad

International Advisory Board

Kamani Perera

Regional Center For Strategic Studies, Sri Lanka

Mohammad Hailat

Dept. of Mathematical Sciences, University of South Carolina Aiken

Hasan Bakfir

English Language and Literature Department, Kayseri

Janaki Sinnasamy

Librarian, University of Malaya

Abdullah Sabbagh

Engineering Studies, Sydney

Ghayoor Abbas Chotana

Dept of Chemistry, Lahore University of Management Sciences[PK]

Romona Mihaila

Spiru Haret University, Romania

Ecaterina Patrascu

Spiru Haret University, Bucharest

Anna Maria Constantinovici

AL. I. Cuza University, Romania

Delia Serbescu

Spiru Haret University, Bucharest, Romania

Loredana Bosca

Spiru Haret University, Romania

Ilie Pinteau,

Spiru Haret University, Romania

Anurag Misra

DBS College, Kanpur

Fabricio Moraes de Almeida

Federal University of Rondonia, Brazil

Xiaohua Yang

PhD, USA

Titus PopPhD, Partium Christian University, Oradea, Romania

George - Calin SERITAN

Faculty of Philosophy and Socio-Political Sciences Al. I. Cuza University, Iasi

.....More

Editorial Board

Pratap Vyamktrao Naikwade

ASP College Devrukh, Ratnagiri, MS India Ex - VC. Solapur University, Solapur

Iresh Swami

Rajendra Shendge

Director, B.C.U.D. Solapur University, Solapur

R. R. Patil

Head Geology Department Solapur University, Solapur

N.S. Dhaygude

Ex. Prin. Dayanand College, Solapur

R. R. Yalikal

Director Management Institute, Solapur

Rama Bhosale

Prin. and Jt. Director Higher Education, Panvel

Narendra Kadu

Jt. Director Higher Education, Pune

Umesh Rajderkar

Head Humanities & Social Science YCMOU, Nashik

Salve R. N.

Department of Sociology, Shivaji University, Kolhapur

K. M. Bhandarkar

Praful Patel College of Education, Gondia

S. R. Pandya

Head Education Dept. Mumbai University, Mumbai

Govind P. Shinde

Bharati Vidyapeeth School of Distance Education Center, Navi Mumbai

G. P. Patankar

S. D. M. Degree College, Honavar, Karnataka

Alka Darshan Shrivastava

Shaskiya Snatkottar Mahavidyalaya, Dhar

Chakane Sanjay Dnyaneshwar

Arts, Science & Commerce College, Indapur, Pune

Maj. S. Bakhtiar Choudhary

Director, Hyderabad AP India.

Rahul Shriram Sudke

Devi Ahilya Vishwavidyalaya, Indore

Awadhesh Kumar Shirotriya

Secretary, Play India Play, Meerut (U.P.)

S. Parvathi Devi

Ph.D.-University of Allahabad

S.KANNAN

Annamalai University, TN

Address:-Ashok Yakkaldevi 258/34, Raviwar Peth, Solapur - 413 005 Maharashtra, India

Cell : 9595 359 435, Ph No: 02172372010 Email: ayisrj@yahoo.in Website: www.oldgrt.lbp.world

Golden Research Thoughts

GRT

प्रसारमाध्यमांची सद्यस्थिती

तुषार भगवान चव्हाण

वर्ग – तृतीय वर्ष कला , राज्यशास्त्र विभाग ,
मु. सा. काकडे महाविद्यालय, सोमेश्वरनगर, ता. बारामती, जि. पुणे.

प्रस्तावना : –

प्रसारमाध्यमांना लोकशाहीचा चौथा आधारस्तंभ मानले जाते. लोकशाही बळकट करण्यात प्रसारमाध्यमांचा मोलाचा वाटा आहे. बातमी देण्याबरोबरच जनजागृती करणे हे त्यांचे काम आहे. समाजाची सांस्कृतिक, राजकीय, वैचारिक जडणघडण करणे आणि समाजाला योग्य दिशा देणे ही जबाबदारी प्रसारमाध्यमांचीच आहे. परंतु या जबाबदारीचे भान आणि जाणीव सर्वच माध्यमांना आहे असे नाही. ही प्रसारमाध्यमे आज बेलगाम होऊन खैराचारी बनत चालली आहेत.

प्रसारमाध्यमांमध्ये वर्तमानपत्र साप्ताहिक, मासिक, वृत्तवाहिन्या यांचा समावेश होतो. वृत्तपत्रांतून मिळणाऱ्या बातम्या सविस्तर असल्या तरी त्या वृत्तवाहिन्यांच्या तुलनेत लोकांना उशीरा समजतात., तर वृत्तवाहिन्या ती बातमी ब्रकींग न्यूजच्या माध्यमातून तत्काळ देतात. त्यामुळे त्या वृत्तपत्रांच्या मानाने प्रभावी ठरल्या आहे.

व्याख्या : –

जगभरात तसेच दैनंदिन जीवनात घडलेल्या महत्त्वाच्या गोष्टी, बातम्यांच्या स्वरूपात लोकांपर्यंत पोहोचवून जागृती करण्याचे काम

प्रसारमाध्यमे करतात.

प्रसारमाध्यमांमध्ये वृत्तवाहिन्या सर्वात लोकप्रिय ठरल्या आहेत. विशेषतः जागतिकीकरणात तर माध्यम क्षेत्रात अनेक वृत्तवाहिन्या सुरु होऊन त्यांच्यात स्पर्धा निर्माण झाली. यात केवळ बातम्या न देता कला, क्रिडा, साहित्य, राजकीय घडामोडी, आगामी चित्रपट, टेलिव्हिजन वरील कार्यक्रम यांची माहिती देणारे कार्यक्रम समाविष्ट होतात. तसेच त्याच्या घटनेविषयी तज्ञ मंडळीची चर्चा घडवून आणली जाते. या चर्चेच्या माध्यमातून जनतेस त्या घटनेविषयी सविस्तर माहिती मिळून जनजागृती होते. तसेच नजिकच्या काळात होणाऱ्या निवडणुकांबाबत सर्वेक्षण करून त्या निवडणुकांबाबतच्या सर्व घडामोडी ते

निकालाबाबतचा अंदाज व्यक्त केले जातात.

प्रसारमाध्यमांचे असे अनेक फायदे असले तरी त्यांचे काही तोटे किंवा धोके देखील आहेत. आपापल्यातील स्पर्धेमुळे अपुरी अथवा चुकीची बातमी दिली जाते. चाविस तास कोणत्या बातम्या द्याव्यात? असा प्रश्न या वृत्तवाहिन्यांसमोर निर्माण झाला आहे. त यामुळे या वृत्तवाहिन्या एखादया उत्पादित वस्तु, यंत्राची जाहिरात करणारे कार्यक्रम, तसेच राशी भविष्य सांगणारे तसेच एखादया औषधाची जाहिरात करणारे कार्यक्रम प्रदर्शित करतात, यातून जनतेचे प्रबोधन होण्याऐवजी गृह-तारे, राशी-भविष्य, कुंडली याबाबत अंधश्रद्धा बळावते व फसवणूक होते.

वृत्तवाहिन्या आपला हि. आर. पि. वाढावा व वृत्तपत्रे आपला खप वाढावा यासाठी कोणत्याही थरास जाण्यास किंवा अनैतिक गोवटी करण्यासही तयार आहेत. महत्त्वाच्या व्यक्तींचे फोन टॅप करण्यापर्यंत काही वृत्तपत्रांची मजल गेली आहे. देशाच्या सुरक्षिततेच्या दृष्टिने महत्त्वाची व गोपनीय माहिती देखील या वृत्तवाहिन्या जगजाहिर करतात. एखादया नेत्याच्या विधानांचा विपर्याय करून दिवसभर

त्यावर चर्चेच्या माध्यमातून परस्परांवर यामध्ये राजकीय व्यक्ती एकमेकांवर टिका करतात. त्यांना या चर्चेच्या माध्यमातून परस्परांवर टिका करण्याचे जणू एक व्यासपिठच मिळाले आहे. प्रसारमाध्यमे लाच घेऊन चुकीच्या बातम्या देतात. अथवा निवडणुकीच्या काळात एकाच पक्षाचा प्रचार तसेच निवडणुकांच्या निकालाबाबत चुकीचे अंदाज व्यक्त करून जनतेची दिशाभून करतात.

त्यामुळे लोकशाही शासनव्यवस्थेमध्ये प्रसारमाध्यमांत होणाऱ्या या चुकीच्या आणि अनिष्ट गोष्टी थांबणे अथवा थांबविणे गरजेचे आहे. प्रसारमाध्यमांनी विवके जागृत ठेऊन काम केले तर हे आपोआप थांबेल., अन्यथा बाहय हस्तक्षेपाद्वारे हे थांबवावेच लागेल. सरकार माध्यमांवर नियंत्रण ठेऊ इच्छितो. प्रसारमाध्यमांतील भ्रष्टाचारव अनिष्ट गोष्टी थांबविण्यासाठी हे आवश्यक वाटत असेल तरीही त्यामुळे अनुकूल परिणाम साधण्याऐवजी प्रसारमाध्यमांच्या विचार स्वातंत्र्यावर घाला घातला जावून त्यांचा मूळ उद्देश उरवून बसेल.

सारांश : – सरकारी नियंत्रणाऐवजी प्रसारमाध्यमांनी स्वतःवर काही नैतिक बंधने घालून घेणे हा सर्वात प्रभवी मार्ग आहे. प्रसारमाध्यमांनी आपल्या स्वातंत्र्याचा उपयोग संयम ठेवून करावा. तरच लोकशाहीचा हा चौथा स्तंभ समाजभिमुख बनून अधिक मजबूततेने काम करून लोकशाहीलाही मजबूत करू शकेल अन्यथा प्रसारमाध्यमांचा हा आत्तातर्यपणा व बेलगाम वृत्ती लोकशाहीस विनाशाकडे घेवून जाईन.

संदर्भसूची : –

1. अरुण टिकेकर, अस्वस्थ महाराष्ट्र खंड – 1, इंडिया प्रिंटिंग हाऊस, नोव्हेंबर 1998, मुंबई.
2. अभय दातार व विवके घोटाळे, स्वातंत्र्यापासूनचे भारताचे राजकारण, मेहता प्रकाशन, ऑक्टोबर 2012, पुणे.
3. पेंडसे, लालजी, महाराष्ट्राचे महामंथन, मुंबई, साहित्य सहकार संघ, 1965, मुंबई.

Publish Research Article

International Level Multidisciplinary Research Journal For All Subjects

Dear Sir/Mam,

We invite unpublished Research Paper, Summary of Research Project, Theses, Books and Book Review for publication, you will be pleased to know that our journals are

Associated and Indexed, India

- * International Scientific Journal Consortium
- * OPEN J-GATE

Associated and Indexed, USA

- EBSCO
- Index Copernicus
- Publication Index
- Academic Journal Database
- Contemporary Research Index
- Academic Paper Database
- Digital Journals Database
- Current Index to Scholarly Journals
- Elite Scientific Journal Archive
- Directory Of Academic Resources
- Scholar Journal Index
- Recent Science Index
- Scientific Resources Database
- Directory Of Research Journal Indexing

Golden Research Thoughts
258/34 Raviwar Peth Solapur-413005, Maharashtra
Contact-9595359435
E-Mail-ayisrj@yahoo.in/ayisrj2011@gmail.com
Website : www.oldgrt.lbp.world